

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԻԹԱԱԼԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 338

ՍՍԼԸ

ԻԿՁԻՆՃԻՒ ՄԵՆԷ

30 ՅՈՒՆԻՎԱՐ 1873

Այսօր Ղազարէթ շիմոնիք հաճախող իւր տէֆա եանի Սալը, Բէնջէնպիզ վէ ճուստ երթնի կիւնքի քէպիը նիւսիէ իւր նէլը օլունսոյ Ղազարէթն Ապոնաթը Սէնէվի 6. Ալթը այլըը 3 պուշուդ վէ իւր այլըը 2 մէհիտիէ վէ պէհէր նիւսիէսի 40 փարա տըր : Թաղալար իշիւն բաթիւս իւնքիթի զամմ օլունուր : Ապոնաթըն Թարիսի պէհէր այլըն պիւրիստէն եախստ օն պէշիստէն իթիպար օլունսոյ տըր : Ղազարէթ տէրն օլունսոյ իշիւն կէօնտէրիէնէք էլրադ վէ մէքեաթիպ Ղալաթաստա էրմէնի Բիլիստի սօգաղընտա Ն. 19 իւր մուրազգամ Սէտայը Ղազարէթ մաթպասարնա իրաւ օլունուր : Իլանաթըն պէհէր սըրասը իւր տէֆա 100 փարա, իքիսնի տէֆա 60 փարա տըր : Ուղուկ նէլըյաթ իշիւն այլընս բաղարըդ օլունուր :

ՍՍԻԹԱՆԷ 30 ՅՈՒՆԻՎԱՐ

ՄԻԼԻՅԷ

Կէշէնքտէ միլէթը ածիղանէմիզ բուէսայը բուհանիյէ վէ միւթէպէրանը Թարաթընտան միւսիլի պիւր քըլթա լաիհա նըն Պապը Ալի ճանիպը սամիսինէ Թաղատիմ օլունսոյ մալիւսիւ սամիէ պիւր քէյֆիյէթ տիր : Մէքըիւր լաիհանըն մաալի միւնտէրիճէսի հադգընտա Դարգը կիւրուհի մարիթէթիյէ պէշիէլ նաս պիւր Թաղըմ արաճիֆ վէ քիզպիւթըն նէլը օլունուր տախի քիմսէտէն մէսթուր տէյիլ տիր : Շէօյլէ քի պուշուրըն զապլին. ճէ բուէսայը բուհանիյէ վէ միւթէպէրանը միլէթիմիզ Բէվէրսուրուս կոնդա. կընը մէքըիւր լաիհա իւր ճէրհ իտիւպ, էօթէտէն պէրու հուգուգա տաիր քէն. տիլըրինին իսթիհասապ իյլէտիքէրի էս ու էստուրըն մուսաիլէյիւմ տախի գապուլ իթմիլէր իմիլ :

Պու եալանը ալէմէ եութտուրմագ իշին գահվէթրտէ, խանէլէրտէ վէ Թիւ. քեանլարտա շունու տախի Թէքէրիւր իթմէքտէ իմիլէր քի կէօյա, Գաթօլիքէրին մուսաիլէրէն պէօյլէ պիւր Թարիքէ սիւլիւք իթմէլէրինտէն Դարգըլար հիտտէթ իտիւպ, պա Թահրիր Մօն. Բիւմ հադըլէթլէրինէ պիւր միւրաճաթ, պուշուրըն տախի աթօրօղուլար տէֆիթէրինէ գայտ օլմալընը մաթլուպ իթմիլէր իմիլ :

Պու հիքեայէլի քէք ջոգ քիշի իսթիւմա իթտի սըհհէթի հալէ վազըֆ օլան կիւլտիւ իսէ տէ, մուսաիլիք էֆքեարտէ պուլունան պիւր Թաղըմ սաթտէրունլար տա ինանուր :

Իմտի ճիւմլէնին մալիւսիւ օլմագ իւզըն պուշուրտան չէնա կիւն ագաէմ Գա.

Թօլիքէրին Պապը Ալիյէ Թաղտիմ իթտիքէրի լաիհանըն մաալի միւնտէրիճէ. սինին պէյան ու իֆատէսինէ Թարաթընդտան միւսարաթ գըլընը :

Էվլէյա Դարգը կիւրուհի Պապը Ալիյէ էօթէտէն պէրու էօյլէ աղնաթմըլար ըտը քի Գաթօլիքէր հուգուգը Դահանէյի փաիմալ իթմիլէր իմիլ :

Պիղէր լաիհամըլտա պուշու. բրօ. Թէսթօ իտիպ մէվատուր ճիւմանիյէտէ հուգուգու Դահանէյի գանըմըլ իւր տախի մուհաթաղա իթմէյէ մուհէյեա վէ ամա. տէ օլունուրմուգու արը իթտիք :

Սանիէն Դարգը կիւրուհի վիւքէյօյը Թահրիք իտիպ տէմիլէր իտի քի Բէքէր. քի կոնդակը աղքեաթընտա բաթըլը օլան զաթ միլէթ իւր հիւքիւմէթ պէշիստէ պա պէրաթը ալիշան վաթէթայը բէսմի օլուր իսէ միլէթին վէ հիւքիւմէթին էն. նէպի (եանի քիւրսիի շէրիֆին) միւտա. իւլէսինտէն աալա վէ գաթա իւլէյա օլա. ճաղը եօգ տուր, քի իւրուտէ նէ աղիմ պէլիյէլէրին զուհուր իտէճէյի էհիլ բօլի. Թիգատան մէսթուր տէյիլ տիր, պէօյլէճէ Պապը Ալիյի տէ գանտըմըլարը :

Պիղէր պուշու մուգապիլ օլմագ իւզըն միլէթ իւր հիւքիւմէթ պէշիստէ վաթէթայը բէսմի օլաճադ զաթըն ինթի. խապըն Բէքէր. քի տախըն էօթէ. տէն պէրու Ասիթանէտէ ճէրիան իտէն ուսուլու գատիմէ վէ ատաթը սապըգէյէ Թէֆիլիզէն Բօմանըն վէ հիշ պիւր էճնէ. պի հիւքիւմէթին միւտաթէյի օլմագ. սըլըն պիւր բահիպին Գաթօլիք բաթըլի ինթիլապ օլմասընա տալիւր լաիհամըլ իւր ճանիպի Պապը Ալիտէն պուշու. Թուրը Ալիի իսթիտա իթտիլիմիզտէ Գա. Թօլիքէր հուգուգու բուհանիյի իլալ վէ տէօվլէթը Ալիյէնին սատագաթընտա գու. սուր իթմիլէր կիպի աղվիթտան պիւ.

Թիւն պիւր միլէթի մէքըիւր լաիհամըլ իւր իւլէյա իթտիք :

Սալիսէն Դարգը կիւրուհի ճանիպի հիւքիւմէթ միւրաճաթ իտիպ տէմիլ. լէր իտի քի, մատամ քի Գաթօլիք բիւ. գոպուլարը Թաղալարտա հիւքիւմէթ մէճիլէրինտէ օթուրուպ ուսուրու ճիւ. մանիյէյէ աաիլի պա ֆէրմանը ալիշան մուսալաթ իթմէտէ տիրէր, պուշուրըն ինթիլապընտա բէվէրսուրուստի աղքեա. մը իճրա օլմայըլ էճնէպի միւտաթէյի պէհէմէհալ մէն օլմալը տըր :

Պապը Ալի պուշու տախի Դարգ. լըլարտ հադգ. վէրմիլ իտի, պիւնտէն ալէյհ Գաթօլիքէր պու տէֆա Թաղ. տիմ իթտիքէրի լաիհա իւր հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արը ա. պէյան իթտիլէր քի Թաղալարտա իզամ օլաճադ մուրու. խասան, Բօմանըն աալա միւտաթէյի օլմայարագ հէր մահալին սաղըզը վէճ. իւզըն քէնտի աղալիսի Թորաթընտան ին. Թիլապ օլուպ պա պէրաթը ալիշան իմա. տիպ օլունուրընտա մահալի հիւքիւմէթ իւր միլէթ պէշիստէ վաթըթայը բէսմի օլունուր :

Բէքէլիք Դարգը կիւրուհի գապլին. ճէ Բէվէրսուրուս կոնդակըն միւլթէ. միլաթը իթթիգաթընտան միլէթէ այիտ օլան էմլագ ագար վէ սաիլէնին իտարէ. սինէ Բօմա միւտաթէյի իտէր օլունուր. տան պուշուրըն քեաթիքէսինին գայտ վէ գոպուլարտա տիվանը Հիւմայունտէ վէ աղլամը սաիլէտէ հըֆս օլունմաթըն վէ Բօմայա միլէթ մալլէրինտէն պու անէ տէլին հիշ պիւր շէյ վէրլմէտիլի միւլլու. միւթթէրիլէրին աղլընը գաթամագ իշիւն պուշուտան պէօյլէ տախի հապպէի վահի. տէ վէրլմէյէճէյին միւթէգամին իտի. Շէօյլէ քի մապրիւլ պէյան մէվատուր մէք. պուրէյի հալի Թաղտիմ գըլընտան մէքըիւր

լախանքն միւստէրիճաթը արթըգ հիւ-
քիւմէթէ պիր միլլէթին պունտան պէօյիւք
պիր թէէմինաթ իթա իտէպիլէմէյէճէյինի
թէֆհիմ գըլտըղը էմըր զայրի մէճհու-
տուր :

Պէօյլէճէ հուգուգը Շահանէյի թէ-
մամի իլէ մուաֆազա վէ վիգայէ իյլէ-
տիքտէն սօնրա արթըգ պիրզիմ բուհանի
իշէրիմիլէ տախի հիւքիւմէթին միւտա-
լէլէ իթմէյէճէյինի պինլէրճէ տէֆա
թաաաթիւք պուրուլան սէրպէսթիի մէհէնպ
նիզամ վէ գաիտէսինտէն պահս իտէրէք
մէհքիւր լախայը իմզա վէ թագտիմ իյ-
լէտիք :

Իմտի պիլլէր ընկերսուրուսու ճէրհ
իթմէտիք, չիւնքիւ նէ կաթողիկոստան,
եանի բուհանի բաթրիքտէն պահս իթ-
տիք, նէ տէ փիսգոպոս ինթիլսապընտան,
պունլար սըրֆ բուհանի մէհմուր օլուպ,
հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն ընսմէն թանը-
մատըգտան մաատա պունլար տախի Տէվ-
լէթը Ալիյէտէն ընսմէն թանըմը վէ
թաաաթիւք գըլընմը բաթրիք, վէ մուրախ-
խաաանա թապիի մուրաճաաթ իտէճէքլէր
տիր, Մումայիլէյիւմանըն Տէվլէթ իլէ
հիշ պիր ալըպ վէրէճէքլէրի օլմատըղը
հալտէ, վէ միլլէթ իլէ հիւքիւմէթ պէյ-
նիտէ վասէթայը ընսմիլէ վէ Պապը Ալի-
ճէ ընսմի գէվաթ օլմատըղարը ճիհէթի
իլէ հուգուգու Շահանէ իխլալ օլտու,
էճնէպի միւտալէլէսի գաթ օլմատը
կիպի պէհանէլէրի իքիտէ պիրտէ երեզիւ-
միւզէ վուրմայա արթըգ քիմէնին հագգ
ու սէլահիյէթի գալմատըղը պէտիհի տիր:

Վագաա տէվլէթճէ ընկերսուրուս
թանըմամը տըր. պիլլէր տէ թանըլըն
իտաաաաաաա կէղմէյօրուղ: Անճագ վա-
սէթայը ընսմի օլաճագ գէվաթը ընկեր-
սուրուստան թագտիմ իթմէտիլիմիլ հալ-
տէ, անըն բուհանիճէ ահքեամըն իճրայէ
գօյան պիր միլլէթին արթըգ հէր պիր
քիզպ ու տիրուխտէն արի վէ պէրի օլ-
մատը սէրպէսթիի մէհէնպ վէ վիճտան
գայտէսինտէն տիր:

Իշթէ թագտիմ օլունան լախանքն
մանայը հագիլի պունտան իպարէթ տիր:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Թըպիթ նամ զաղէթա 1710 նու-
մէրօլու նուսիսինտէ «Իմէրաթօր Նա-
բօլէօնուս, վէֆաթը» սէրնամէիլէ աթի
իւզլիքը միւլահազալարը տէրճ իթմիշ
տիր:

Իւշ սէնէ ագտէմ հիւքմատարանը Է-
րուանըն պէլլէր էն պիրինճիսի պուլունան
Ձաթ կէլէն չարչամպա կիւնիւ Բադա-
իւզէրի չիլէք տէմէթլէրի իլէ մալամալ
օլտուղու հալտէ Չիլլըհըրգտա քեային
Աստուաճաճին քիլիսէսինտէ գապրէ վազ
օլունտու:

Պէնիի տաէմին աննընա թէմհիր վէ
թահիր օլան ֆիլաքէթլէրին հալը իլթի-
չաֆլէրի արիզ ու ամիք միւթալսա օ-
լունտուգտա միւթէվէֆտըն հիքեայէսի

հէման էմալի նա մէսպուգ տուր տէնի-
լէպիլիք: Շէօյլէ քի:

Տիպալէր իշինտէ տօղուպ հիյնի սէ-
պալլէթինտէ իլթիլալ չըգարմաղլըք թա-
րիքինէ սիւլիւք էտէրէք մահպուսա իլգա
վէ պատէհու իճրա գըլընմը, վէ շու զէ-
մանը մէնֆիսինտէ սապր ու թէհամիլիւ
պիլ իլթիլալ թէրթիպ գուրուպ հասպէլ
գաաթէր սիւրաթ իլէ աաթմ ալտըղընտան
հիւքիւմէթին պալէա մէվգիսինէ վասըլ
օլմաղ իլէ պիր արա Էրուքա գըթաաընըն
աաթթա հաքիմի մագալմընտա պուլունսու-
շուտու: Վէլաքին նիհայէթի, սաիգատէն
(եըլաըրմ) վուրուլմուշ կիպի գէմինէ եը-
գըլարագ, վագաա մուհիպ վէ ֆագաթ էճ-
նէպի պիր պէլտէտէ հալը միւթէլլիմէ
իլէ վէֆաթ իլլէտի:

Միւշարիլէյհին միւտաթը սալթանա-
թընտա էն պէօյիւք մահսուրու: Մահա
Սըբազան քահանայապետի, խաաիմլէրի
եէտինէ թէրք վէ թէսիմ իլլէմէսի օլտու-
քի վագթը ախէրտէ պու խուսուս իւզէ-
րինէ պէր թագսիլ սէօյլէմիշ իտիք:

Էլհալէթի հագիհի, մէզար թաշը
միւթէվէֆայը միւշարիլէյհին պիլ ճիւմէ
մահսուրաընըն էօրթմիւշ տիր:

Մաամաֆիլէ հագըգէթը հալին պէ-
յանընա սըրա օլապիլիք, քի միւթէվէֆա-
նըն էֆքեարլէրի թէմամըլա ֆէնա օլմա-
յըպ, օն սէնէ միւթէմաաիէն Սուրբաթ-
ուս մախսուս էմաղ վէ ագարըն զասպ ի-
տիլմէմէսինէ տայանըպ տուրմուշ, տուր,
վէ հաթթա տէնիլէպիլիքտէ քի միւշահատէ
գըլընան վուգուաթլէրի, միւլարիլէյհին
միւթսիւտիլիլէնէ աղվ իտիլմէյիպ, ֆա-
գաթ միւսէմէհա վէ գարար վէրէմէմէսի-
նէ համլ իտէրիլ:

Պունուլա պէրապէր, միւշարիլէյհ
հագըգէթլէրի, շու սօն իլք սէնէ զարֆընտա
կէչիլիլիլէ էօրթիւն գարսամպալէրիմի տէ-
սէք, հօգսա էօրթիւն աղըպլէթինտէն էվ-
վէլէն էքսէրի նասէ թարի օլան սէչիլին
կէօրիւշ իղթիլաաը մը սէօյլէսէք, միւշա-
րիլէյհ, մէսուլիլէթինէ հիսստար պու-
լունտուղու քէյֆիլէթլէրի: պիր նազարը
աաիլանէ իլէ կէօղտէն կէչիլիլէ իլթիլա-
աընը հիշ պիր վագըթ զայպ իթմէմիշ օլ-
տուղունու, տօղրուտան տօղրույա պէյան
իթմիշ տիր:

Պահսըմըղը պիլ թաաաթիւք Էմէլէր նամ
զաղէթանըն Ինկիլթէրրա մուխպիլի Գա-
թօլիք եա տա Իֆէրէլէպ պուլունտու-
ղու հալտէ կէլէն մարտ այընտա միւշարի-
լէյհ իւչիւնճիւ Նաբօլէօն իլէ վագը օլան
մէշվէրէթինտէ տիհանընտան իսթիմա իյ-
լէտիլի քէլամլէրի շու վէլէ իլէ իֆատէ
իտէր:

«Մուշարիլէյհ հագըգէթլէրի անսիա-
«լուլիւն ագաիտինին թաաաթլէրինէ հիշ
«պիր կէօնա մանա վէրմէքսիլին գապուլ
«էթտիլինի ալըք թագպիլլէր իլէ պիլ
«թագրիք, օլ էմնատէ ագաիտի մէզպու-
«րէնին թաաաթլէրինէ գարը պուլունան
«պիր թագըմ քէսանըն քէնտի էթրա-
«ֆընը իհաթէ իթմէլէրինէ միւտաաաթ
«կէօթլէրմիշ օլտուղունա սէրէճէլի նի-

«հայէտէ թէհսիլիլ իլլէտիլինի պիլտիրմիշ
«տիր, շունուտա իլապէ իտէրէք քի Գա-
«թօլիք Հուլմէական քիլիսէնին միւթի
«պիր էվլատը օլտուղուլ միւլին Գիլիսէ հէր
«նէ քի սէօյլէր իսէ ինանըպ իթաաթ իտէ-
«ճէյիմի ընչինէն իքրար իտէրիմ, վէ է-
«կէրչի հէնիլաաը սալթանաթըմըն սօն
«սէնէլէրինտէ պիր թագըմ պաթըլ Ս.ս.
«տուաճաթանուլթիւնլար իլէ զիհնիմ եօ-
«րուլտու իսէ տէ, քիլիսէյի շէրիֆ սէօյլէ-
«տիլի թագտիրտէ պիր շօնուգ միսալի
«թէսիլիմ օլաճաղըմը հէման վատ իթմի-
«շիմ տիր:

«Ալլաիլէթ թէտապիլինէ սալա պիր
«կէօնա մէյիլիմ օլմամը տըր: Չիւնքիւ Հը-
«ուլմէական թալիմաթըն շայանը բէսէնտ
«օլան պէրահըղը ֆէրասէթիմի մէսուր
«ղըլտը:

«Պինաէն ալէյհ Գաթօլիք Գիլիսէ-
«սի նաաըլ քի Պիր տիր. ընիլի էքրէմէ-
«նի տախի պիր օլմասը լալըմ կէլիլի,
«եանի, պիր հիւքիւմատարը միւթա-
«քիլ, իլթէ պու հիւքիւմատար տահի Բա-
«բա հագըգէթլէրի տիր:

«Պաղը Էլլէնէ աղըլար Պոսուէ մի-
«սիլլու պու մէզքիւր հիւքիւմէթը բու-
«հանիլի լալըղը վէլէ իւզրէ աղնայամա-
«մըլար տըր: Պիլլէր իսէ Աշխարհական սը-
«նըթընտան պուլունուպ, մաալիւմաթը-
«մըղ գուսուրըն օլտուղու հալտէ, մուշա-
«շարիլէյհ Պոսուէ շէօհրէթլի իսմինին նու-
«ֆուսուսու հայը զէման հալը թէրէտ-
«աիլտէ պրաղմը օլմաղ իլէ (1) մաղ-
«հարը աֆիլ օլմալըլը, հէման Գաթօլիք
«քիլիսէսի Վալիտէլիք աֆիլընը պիլլէրէ
«լուլթիլ իհսան պուլուրա:

Պատէհու Իմրէրաթօր Նաբօլէօն, Բա-
բա հագըգէթլէրինին նէշը իլլէմիշ օլտուղու
նամէյի ումուլիսինէ վէ Էմէլէպալէյհինտէ
Գօնթ Տարիւնիլին իթթիհաս իթտիլի թէտա
պիր վէ թէվլի իլլէտիլի մահուտ լախաաան
տուլը թէհսիլիլա աղիմէսինի պիլտիրմիշ
տիր, վէ սօնրա, Հուլմանըն աճվալը հա-
ղըքսի իւզէրինէ Ֆրանսա ահալիսինին էֆ-
քեարընտան պահս իտէրէք հիւքիւմէթը
ճիւմանիլէնին պէհէմէհալ իպգաաընը տա-
վէթ իթտիլինի, վէ քէնտուսինին տախի
պէզպէթ թէհսիլիլ էթտիլի մաաաէ, մահ-
զա Գիլիսէյի շէրիֆին Բէլսի վէ էվլատը-
նըն տախի կնքահայրընը խէլա իթմէքլի-
յէ միւլթէտիր օլմամասը քէյֆիլէթի օլ-
տուղունու պէյան իթմիշ տիր, վէ շունու
տախի իֆատէ իլլէմիշ տիր, քի Բօմա շէհ-
րինի սօն տէֆա իսթիլա իլլէմէսինտէն
տուլը, ճէրմանիաաան Վիքթօր Էմմա-
նուէլէ թալթիլի մէթթուպու եաղմը օլ-
տուղում պիլթիւն պիլթիւնէ եալան պիր
հավատիս տիր տէմիշտիր:

Իճրա օլմուշ պիլթմիշ պիր քէյֆիլէ-
թին թաաաթլէրինէ կէլինճէ, պու խուսուս-
տա Մ.Բուհէ կիպի պէն տախի Էմ լոմ:

(1) Մուշարիլէյհ Պոսուէ. Էկէրչի պիր միւտա-
տէթ խաթալը էֆքեարլէրէ գահիպ օլմուշ Էթէ տէ
պատէհու «յետ» կոչում» իտէրէք քիլիսէյի շէ-
րիֆէ քէմալը իթաաթտա վէֆաթ իլլէմիշ տիր:

դէմինի դապուլ խոհրմ, վէ էկէրչի շուտաւ քէլիմէսի, Բամանն մուսխարէն գապթ վէ իսթիլա օլունտուղունուն դապուլ օլունմաւըը իչին սէօյէնմիշ իսէ տէ 1860 տէնէսինտէն պէրու հիւքիւմէթը ճիւմանիչէնին իսլալընտ մուսիպ օլան մաւտէլէրին ճիւմէսինէ տախի շամիլ տիր. տէմիշ տիր միւշարիլէյհ :

Վէ երնէ Խալիք զաղէթաւընըն Ձըզըլըրդտան ախլ իյլէտիլի մէքթուպ մանթուզընճա, միւշարիլէյհ էօմրիւնիւն սօն ալարընտա, հաթթատա պիր գաշ քէրրէ պատարագ կէօրմէյէ միւթատ իյլէմիշիտի, հաթթա էն սօն վաղըթլարընտա Օթէր-թէլարա պաշլաթմազտան ազտէմ, խոստովանանք օլուպ Սրբութիւն ալմըշ օլտուղու վէ ըուհինի թէպիմ իյլէմէզտէն էվլէսուրը խորհուրդլարը ալտըրընտա հէնուզ զիհնի իւզէրինտէ պուլունտուղունու գապիլէն մէտուլ իթմէքիլէ իսպաթլար վար տըր :

ՊԱՎԻԼԻՍ. ԳՐԱԼԸ

Հէր քէտէ բանա մաալիւմ տիր քի Ֆրանսա մաղլուպ օլտուղտան սօնրա Բըրուսիա հիւքիւմէթի Սլէմանեա իթթի-հատընա տախիլ օլան քեաթթէի հիւքիւմէթլէրին սէլահլէթ վէ իսթիլալիլէթլէրի թէտէնին իթմիշ տիր : Իշթէ Պաւլիէրա գրալիլէթի տէ պու գապիլաէն տիր :

Պու մէմալիքէ հիւքմ իտէն իքինճի Լուի կէչէնլէրտէ Ֆուսէն պէլտէսինին պազը միւթէպէրանընը վէ մահալի մէզքիւրիւն պէլէտիլէ նաղըրընը գապուլ իթտիլինտէ նաղըրը մուսալիլէյհ գալը միւշարիլէյհին հաղըրուտա միւթէպէրանը միւսալիլէյհիւմին սրտդ ու յատագաթընտան պահո իթմէտէ իքէն : Գրալ հաղըթլէրի մուսալիլէյհին քէլամընը գաթ իտիպ «սիգէ « ինանմագ իսթէրիմ, փագաթ լաղլաղի-« յէթտէն իսէ իճրաթթտան մէմուլն օլուրում », տէմիշ տիր : Գրալը միւշարիլէյհին պու քէլամէրինտէն պիլճիւմէ հաղըրուն թաաճիւպէ կիրիթթար օլտուղլարընտան պիր չէրէք մըգտարը պունլարա չըգըշ իտիպ սէօյէմիշ տիր քի « եաղ մէվսիմինտէ Բրուսիա գրալընըն « մախտումու, Պալիէրա մէմալիքինէ կէ-« լիպ Ֆուսէն պէլտէսինէ տուխուլ իթտի-« յինտէ միւշարիլէյհ իպրազ իթտիլինիզ « ասարը մէսէրրէթ վէ շատիւմանի տող-« ըուտու հաղըրմտա ըզհար իթտիլինիզ « խուլուս վէ սատագաթա քիւլիլէն մուշաիր տիր » :

Գրալը միւշարիլէյհ նութընտա պէյան իյլէտիլի վէչհ իլէ Պալիէրա հիւքիւմէթինէ այիտ օլան պիր շէհիրտէ Սիյեօմ հաղըթլէրինին մախտումինէ այիտ օլմագ իւզրէ Բրուսիա պանտիէրասը չէքիւմիշ օլմաղ իլէ պունտանմիւթէսիւթ օլտուղունու պէյան իտիպ, Բրուսիատա Պալիէրա պանտիէրասը իսթիմալ օլունամագ իքէն քէնտի մէմալիքինտէ ահալիսի թա-րաթընտան Բրուսիա սանճաղընըն չէքիւմէսինի թագալիհ իթմիշ տիր :

Հաթթա միւշարիլէյհ գրալ հաղըթլէրի, պիւ պիւր վաղըթթա հէմ Բրուսիալը հէմ Պալիէրալը օլմագ մուհալ գապիլինտէն օլտուղունու հաղըրունա իփատէ իթմիշ օլտուղունտան Բրուսիատա, Պիլմարքըն թէրվիճի մագսէտինէ խըտմէթ իտէն պիլճիւմէ զաղէթալէրին թէսիւթիւնիւ միւսիպ օլմուշ տուր :

Բաբա հաղըթլէրինին Գարտինալար մէճլիսինտէ Սլէմանեա իսթիլաթթուղունա գարըն իյրատ պուլուրտուղունութըտան տօլայը կէրէք Բրուսիատա վէ կէրէք Սալթանէտէ թապ ու նէշը օլուպ Գաթթիլիլէ խասմը ալուտ օլան վարագալէր պիր թագըմ ուլիւնսուղ պահալար նէշը իթմիշ օլտուղլարընտան պու պապտէ Բաբա հաղըթլէրինին նէ տէրէճէտէ հաղըլը պուլունմուշ օլտուղունուն պահալընը կէլէճէք նուսիլէմիզ իլէ տէրճ իտէճէյիլ :

Միւթէվէթա Նարօլէօնը սալիսին նաղէսի պուլունտուղուն հանէտէ իղտիհա-մին իչինտէ արա սըրա պիր աղլամագ սէսի կէլմէքտէ իքէն նալէհան գաթըն պիրի ճէնագէնին օլտուղու օտտան իչէրի կիրէրէք նաղէնին ետնընա կիտիպ տիլ իւզէրինէ կէլիլ : վէ միւթէվէթա Նարօլէօնու գուճագլայըպ եէրէ գաբանըր, վէ օ արա եիւրէք բարալայընը պիր տէս իլէ տիհանընտան նէշը իյլէտիլի քէլտմէրտէն եաղընը չու « ափլ իյլէ բա-տիշահըմ ափլ իյլէ » լաքըրթըսը իչիտիլիլ իտի : Պատէհու մուսալիլէյհի գալտըրըպ եարըմ պալլըն հալինտէ տըշարը չըգարտըղլարընը վէ պու զաթըն Ֆրանսըզ մարէշալը Լը Պէօֆ օլտուղունու Բէյի զաղէթա-ղը եաղմըշ տըր :

Բարիլտէ մուդիմ իրան սէֆիրի, Սաիլը միւթէվէթալըմ հաղըրունտա Բուսիա իլէ Ս.ճէմիսթան տէվլէթի պէյինտէ հէնուզ պիր մուսահիտէ մէֆհուտ օլմաաղընը Մօրնինկ Բօսթ զաղէթալընա տէրճ իթտիլտիլի պիր թահրիւրաթ իլէ ըսմէն պէյան իյլէմիշ տիր :

Բրէնա Նարօլէօն էմիլ զատէսի իւչիւնճիւ Նարօլէօնուն վէթաթը կիւնիւնտէն իթիպարէն վաթանընա ալտէթ իլէ Ֆրանսանըն իսթիսահալ իյլէտիլի ուսուլը հիւքիւմէթի քէնտուսինին տախի գապուլ իտէճէյինի ալէնէն պէյան իթտիլի Լօնտրատան իսթիլապար դըլընմըշ տըր :

Բրուսիանըն Բօմայա գարըն իթթի-հաս իյլէտիլի հարաքեաթը նապէճա վէ մուսմէլաթը զայըն նալայըգէյէ Պալիէրա հիւքիւմէթի հէմէքքեար պուլունմա-տըղը զաղէթալէրինտէ մէրվի տիր :

Մարէշալ պաղէնին մուհալէմէսինէ նիսանըն օնպէչինտէ մուպալըրէթ օլունաճագ օլուպ տիւնեանըն հէման քեաթթէի զաղէթաճըլարը պիրէր վէքիւ կէօնտէրէճէքլէրիմիշ Ամէրիգա զաղէթա-ճըլարը իսէ չիմտիտէն սէֆիրլէր մարիֆէթիլիլէ պիրէր Սալթանէթ թուլթմուշար տըր :

Մուհալէմէյի մէզպուրտէ շահատէթ իտէճէք պէշ եիւզ գատար պէվաթըն իչինտէ Մարէշալ Մուլմահսն Մ. Պամպէթթա ճէնէրալ Պօյէր վէ Շանկարնիլէ տա-լի պուլունաճագլար տըր : Իշպու մուհա-քէմէ եիւրմի կիւն գատար միւթէթ օլա-ճագ վէ ասըն էն պէօյիւք մուհալէմէլէրինտէն սալըլաճագ տըր :

Սլէմանեա միւսէտալէն վաղ օլունաճագ ըուհալան գանունամէսի մէճլիստէ պիրլիմճի տէֆա օլարապ դըրաթ օլունտուղտա գանունամէի մէզպուլուն մուսալթարա դուհուրինէ սէպէպ օլաճագընը մէպուսանտէն էքսէրիսի ֆէհմ իտէրէք միւշաքէրէյէ պիլ մուպաշլըրէթ նութըր իյրատ օլունուր իսէ տէ : էնճամը պիրպիրլէրինին նամուսունու չի-քէպթ իտէճէք տէրէճէտէ մէզալէլէրտէն սօնրա հիշ պէր շէյէ գարար վէրմէյիլէ տաղըլըլարը վէ պու հալ միւթէպը-պէն տէօրթ մէճլիստէ վուղու պուլմուշ օլտուղու Ֆար տիւ Պաթթօրտմ մուհալըրէր տիր :

Վիէննատա ոքրիլի ումուսիլին քիւշատընտա մուհաթաղայը տախիլի շէհր իչին սարֆ օլունան մէպլաղա Սալթրիա տէվլէթի թարաթընտան Բայիլթատ մէճլիսինտէն պիր միլիօն ֆիօրլին տահա զոմմ օլունմասընը թալէպ իյլէյիպ միւսիպլինճէ գապուլ օլունմուշ տուր :

Պիր էվրագ իչինտէ ըլլագ սաղտ սա-ըլմըշ վէ Բուք Դէթթէն հալուղունտան չըգարըլմըշ պէշատէթ պալըդ, քեանունի սանինին տէօրալինճիւ կիւնիւ թահիւտ-լիւ օլարագ բօսթայա վէրիլիպ պէշ կիւն սօնրա Լօնտրայա եէթիլմիշ վէ պու պա-լըղլարտան տէօրալի էլան տէնիլ սուլուն-տա եիւզմէքտէ օլտուղունու Գօրրէսլօն-տանա Սնկլէ զաղէթալար եաղըլըր :

(Սալը վար իսէ թօհաթ շէյ) :

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Իրմէնի միլլէթի բաթըլիլի ըիւթ պէլթ-լու Խրիմեան էֆէնսի հաղըթլէրի չըգան ճումաա կիւնիւ մագամը խարիճիլէյէ պիլ աղիմէ տէվլէթլու Նաղըր բաշա հաղըթլէրի իլէ թուլմիւտտէթ միւլաղաթ իթմիշ-լէր տիր :

Թարապուլուսը Ղարպա կէլ-մէքտէ օլան Պօրնու քէվրանը, պէշ կիւն-լիւք մէսաթէյի պաիտէտէ Օրֆիպա խէքէ-նէլէրի թարաթընտան սօյուլտուղու վէ եիւզ տէվլէտէն իպարէթ օլան քէվրանը մէզպուլուն հուճուլէսի ֆիլ տիլի վէ թա-ֆուղ գուշու թիւշլէրի օլտուղու վէ պուն-լարըն թիւճճար մալի պուլունուպ հայը զարար վէ զիյան կէօրիւտիլիլ թարապ-լուսու Ղարպտան Գալէթ Դօրէն եաղըլ-մըշ տըր :

Պայրամըն իլը կիւնիւ, կիւմիւշ-տուլու եաղընլարընտա զատէկեանտէն պիր Մէքթէպլի տէլիգանլը, քէնտի քէնտինի վուրուպ թէլէթ իթտիլի եախօտ էօլ-տիւրտիւքլէրի իչիլթիլտի :

Օտէսսատա մուղիմ մուսալիմ Պի-

հետև հաղորդում Գարատաղ պեյլիկին, հավանքն գալիս է արմազ իշխան օլ թա- րաֆա աղիմէթ իտէճէյինի Ղաֆի ԴԱՅԻՆ հաղըյօր:

— Զըգան ճուսաա էրթէսի կիւնիւ Սամաթիա թարիզի իւզէրինտէն կիթ- մէքտէ օլան պիր ապէր էօթէտէն կէլէն Թրամվայ արապաւնըն զլաղուզու հօլ- տան չըգմաւնը պաղըրտըգտա, առքէրը մէրգում պէլինտէն գամաթուրաւնը չէ- քիպ գլաղուզուն կէօքիւնէ սաբլամըչ օլաուզու իշխուիլի:

— Կէլէնտէ Սուսամ ճէզիւրէսինաէ վուգու պուլտուզունու հաղորդըմը հա- րաքէթը արդտէն ֆէլէքէտէ օլանլէրէ իյանէ թէվզի վէ թէսէլի իյլէմէք իւզրէ Պապը Արի ճանիպը սամիսինտէն տիվանը ճինայէթ ըէսի Սալիմ էֆէնտի հաղըթ- լէրի ճէզիւրէ մէքիւրէյէ իղամ գըլըն- մըչ տըր:

ՍԱՐԻԱՖԻՅԷ

ԳԱՂԱԹԱ ԲԻՍՅԱՍԸ

Յունի 27 աղլամ գափանտը	59—24
« 29 սապահ աղլտը	59—25
« « աղլամ գափանտը	59—28
« 30 սապահ աղլտը	59—33

Զիւմալիլիւ խանընտա 6 նումէրօ օ- տամը թէրը իլէ Ստամպուլտա Գամանթօ խանը իթթիսալինաէ Հալիւզու խանը 2 նումէրօյա նագլ իթսիմ:

Սէճ

ԲԻՐԱԼԸԳ ԷՎ

Պէյ օղլունտա Աղա համամը սօդա- ղընտա 9 նումէրօլու քեակիր խանէ 14 օ- տա պիր գույու վէ սաբնիլ վէ իքի թա- րաֆը պաղճէ իլէ մահտուտ էլ հէօլմ քի- րալըդ օլուպ թաթէպլիսի զուհուրինտէ մաթպաամըղա միւրաճաւթ իյլէմէլէրի:

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Տայիւրէյի սատիսէ տալիլինտէ պուլու- նան էմլաղըն պէչ սէնէտէ պիր ուսուլի միւթաէզիլէ թէվֆիքէն իճրաւըլաղըմ կէ- լէն թահրիր վէ թաղաիրի գըլմէթինէ պու քէրրէ պիթէվֆիքիւրի թաալա պէտ վէ մուպաշըրէթ օլունմուշ օլաուզունտան վէ թահրիրի իճրա օլունան հէր էմլաքէ գըլմէթիլէ իճրաթը սէնէվիլէի ճէտի- տէսինի հալի վէ պաղը իթթարաթը մուհ- թէվի վարադաի մահտուտէ պրաղըլաճա- ղընտան թալիմինի ճէտիտ իւզէրինէ մու- թասարըֆընըն սուրէթի միշրուտաէ վէ նի- ղամը տալիլէսինտէ հէր նէ տէյէճէյի վար իսէ թարիլի վարադատան իթիպարէն պիր յաճ զարֆընտա տալիլէյէ կէլիպ պէյան իթմէսի վէ միւստէթի մէքիւրէրէ ինգը- ղասընտան սօղրա թալիմինի ճէտիտտէն տօլայը պիր կէօնա իթթիտա իթթիմա օ- լունմայաճաղընտան առհապը պուրաուա պուլունմայան էմլաքին վէքիլէրի վէ ա- գալ օլանլէրին տալիլ միւսթէճիւրէրի գիքը օլունան վարադալէրի վալտը իլէ առհա- պընա իսալ իթմէք վէ էպիսօտ սահիպլէրի թարաֆընտան մուրալսաա պուլունտուդ- արը հալտէ պիլ վէքեալէ տայրէյէ միւ- րաճաւթ էյլէմէք լաղըմ կէլէճէյի կիպի էմլաքին մուայէնէսինաէ թահրիր մէմուր-

լէրինէ պիր կէօնա յիքեայէթ իրայէ իտէն օլուր իսէ պուլունտան տօլայը մէմուլէրին թաղաիրի ֆիլաթտա սէվհ ու իսաթա վու- գուա կէթիւրմէսի միւսթէմէլ իտուկինտէն պուլունտան տալէմի, վուգուի իշին հէր քէս թարաֆընտան թէսիլաթը աղիմէին տի- րիզ օլունմամաը իշին քէյֆիլէթ ճիւմ- լէին մալիւմ օլապ իւզրէ իլան վէ իի- թարէ իպթիտար գըլընտը:

20 Յունիսը 1873.

Յըանսըղճաուան Թիւրքէյէ վէ Լը- մէնիճէտէն Յըանսըղճայա թէրճիւմէ օ- լունաճադ էվրադ վէ սայըրէյէ իշթիա- ճը օլանլէր մաթպաամըղա միւրաճաւթ իյլէմէլէրի:

Թ. Տ. ՃԱՆԷԹԹՕ ՇԻՐՔԷԹԻ ՊԱՆԳԱՍԸ

Ղալաթա Գօմիսիօն խանընտա նումէրօ 16:

Իշպու մաղաղտա հէր տէվէթլէրին իքրա- միլէի վէ իքրամիլէսիդ սէհիմլէրին ախլուիթա- օընտան մաստա հուլու էտէն ֆալիլէրի վէ դա- ղանըլան մէպլաղ պիլ սօղոթօ թէէսիլէ օլունուր պուլունտան մաստա:

1. Տէվէթը Սուլէյ թիմուր Էօլունուր սէհիմ- լէրին հէօքիւնիւ վէ եա թանէ թանէ ֆիրուլթ օլունուրի:

2. Պուքրէլին սէնէտէ ալթը տէֆա չէքիլէն 180000-75000-50000 ֆրանգ դաղանան պիլէթ- լէրի:

3. 1873 շուպաթ 11 ինտէ չէքիլէճէք Սաղ- սօնիա պիլէթլէրի:

4. Մաղաղայը մէքպուրտա Բարիզ Զվիլէր վէ վիէննան էն մէհուրլէրինաէն սաաթ վէ դօրտօն վէ սալիլէ տալիլ ղալէթ էհվին ֆիաթլէ սաթլուրը:

5. Քէզա մէնուաթա տալիլ իմալաթ բէք մէ- հարէթի իիւրէթտէ թամիր օլունուր:

Օտէսա վիէննա Բարիզ վէ Լօնարա իլէ մուամլէ օլունմադ իթթիլիլիթտէ տալիլ քէֆա- լէթէ րապլթ օլունարադ պանդաճա մաս գօմիսիօն ախլուիթա օլունուր:

Զիտտէ մաալիւմաթ իշին խաարէյէ միւրաճ- ճաւթ օլունա:

ԲԱՆԱԿԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՑՈՒԹԻՆ

ԲԱԺԱՆԵԱԼ ՅԵՐԿՈՒՍ ՀԱՏՈՐՍ

ՅՕՐԻՆԵԱԼ Ի ՏԷՐ ՊՕՂՈՍ

ՎԱՐԳԱՊԵՏԷ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ

Վարդապետ Աստուածաբանութեան

Սոյն ընտիր մատենանը հայերէն մա- ղուր գրաբար լեզուաւ յօրինուած ըլլա- լով, ընդարձակօրէն փիլիսոփայութեան ամեն խնդրոց վրայ կը խօսի:

Կը գտնուի, Սէտայը Հաղըգէթի տպարանը և ամեն գրավաճառաց քով, և կամուրջի գլխոյն պարագան:

Գին 2 Մէճիտ.

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԷՍՈՒԼ ԴԱԶԷԹԱ

ՄԻՔԱՅԷԼ ԷՄԹԷՐՃԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԱ

Նօ 19 ԷՐՄԷՆԻ ԲԻԼԻՍԱՍԸ ՍՕԳԱՂԸ

ԽԱՆԸ ՔԷՊԻՐ

ՄԷՏԱՆՔԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷՆԻՆ ԷԻՐՈՒՄ ԳԸԹԱՍԸ ԹԻՄՈՒՐ ԵՕԼՈՒ

ԵՕԼՈՒ ՆԷՕՊԷԹԼԷՐԻ

ՍՏԱՄՊՈԼՏԱՆ ԶԱԹԱԼՃԱ ԽԱԹԹԸ

1873 ԲՈՒՐԻ ԲԵՆՆԱԷԻ ՈՒՆԷ 2 ԲԵՆՆԱԷԻ ՎԵՐԷՆ

Ալաթուրգա սաաթ

ՀԱՐԱՔԷԹ	Սթամպուլտան հարաքէթ իտէն մախուլթ գաթարլարըն վաղթ ու սաաթլէրի						
	Նօ	2	4	6	8	10	12
	Սապահ նէօվլէթի						
Սթամպուլտան	Սաաթ	Տաղիքէ	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.
	2	51	3 51	3 21	3 21	11 21	1 21
Նէտի-գուլէտէն	2	50	4 12	3 40	3 40	11 40	1 40
Մաքրի-քէօլիւնտէն	3	4	4 26	3 54	3 54	11 54	1 54
Այիսթէֆանօստան	3	18	4 40	3 8	3 98	12 8	2 8
Քիւլիւք Զէքմէճէտէն	3	28	4 54	3 18	3 3	12 18	2 18
Հատէմ-քէօլիւնտէն	—	—	6 26	6 —	—	—	—
Զաթալնտան	—	—	7 29	—	—	—	—
ՀԱՐԱՔԷԹ	Զաթալնտան հարաքէթ իտէն մախուլթ գաթարլարըն վաղթ ու սաաթլէրի						
	Նօ	1	3	5	7	8	11
	Սապահ նէօվլէթի						
Զաթալնտան	Սաաթ	Տաղիքէ	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.	Ս. Տ.
	—	—	—	—	—	10 23	—
Հատէմ-քէօլիւնտէն	—	—	—	—	—	11 27	—
Քիւլիւք-Զէքմէճէտէն	2	11	4 4	6 41	9 41	1 1	2 23
Այիսթէֆանօստան	2	23	4 13	6 35	35	1 15	2 37
Մաքրի-քէօլիւնտէն	2	57	4 27	7 7	10 97	1 27	1
Նէտի-գուլէտէն	2	32	4 42	7 32	10 32	1 32	—
Ստանպուլտան	3	13	4 58	7 58	10 58	1 58	3 23